

4. A Pedagógus Szakma Megújítása Projekt Kuratóriumának összetétele az átszervezés után (1992. augusztusától)

Zsolnai József (kuratóriumi elnök)	Dobos Krisztina
Kerégyártó László	Korzenszky Richárd
Nagy J. József (1. alkuratórium elnöke)	Honffy Pál (1. alkuratórium tagja)
Falus Iván (1. alkuratórium tagja)	Orosz Sándor (1. alkuratórium tagja)
Hámori József (2. alkuratórium elnöke)	Bihari Mihály (2. alkuratórium tagja)
Felföldi László (2. alkuratórium tagja)	Gaul Emil (2. alkuratórium tagja)
Hartai László (2. alkuratórium tagja)	Kamarás István (2. alkuratórium tagja)
Magyari Beck István (2. alkuratórium tagja)	Sipos Lajos (2. alkuratórium tagja)
	Szabados Árpád (2. alkuratórium tagja)
Illyés Sándor (3. alkuratórium elnöke)	Mezeyné Isépy Mária (3. alkuratórium tagja)
Brezovay Pálné (3. alkuratórium tagja)	Nádas Pál (3. alkuratórium tagja)
Mikecz Pálné (3. alkuratórium tagja)	Szabó Imre (3. alkuratórium tagja)
Kocsis Károly (4. alkuratórium elnöke)	
Bakos István (4. alkuratórium tagja)	Deme Tamás (4. alkuratórium tagja)
Kotschy Andrásné (4. alkuratórium tagja)	Salamon Konrád (4. alkuratórium tagja)
Sallai Éva (4. alkuratórium tagja)	Vastagh Zoltán (4. alkuratórium tagja)
Czakó Kálmán Dániel (5. alkuratóriumi elnök)	Liskó Ilona (5. alkuratórium tagja)
Várhegyi György (5. alkuratórium tagja)	
Geda Gábor (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)	Ferenczy Endre (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)
Káldy Tamás (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)	Limbacher László (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)
Laczkovics Mária (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)	Kiss János (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)
Nagy Orbán (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)	Nagy László (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)
Szilágyiné Szemkeő Judit (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)	Surányi Bálint (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)
	Tápay Tamás (szakkuratóriumi tag, nem volt tagja az összkuratóriumnak)

5. Az 5. alkuratórium tagjai 1992. decemberétől

Czakó Kálmán Dániel (5. alkuratóriumi elnök)	Ferenczy Endre
Geda Gábor	Kiss János
Nagy László	Nagy Orbán
Surányi Bálint	

Budapest, 1993. január 13.

HEFFNER ANNA
a programiroda vezetője

A Pedagógus Szakma Megújítása Projekt tanfolyamai, szakmai továbbképzései

A PSZM Projekt keretében megszervezett szakmai tanfolyamok, továbbképzések szervesen illeszkedtek a Projekt pályázataihoz. Meghirdetésükkel az 1. alkuratóriumnak az volt a célja, hogy egyrészt *segítséget adjon az iskolák pedagógusainak a helyi programválasztáshoz, tájékoztatva őket az adaptálható alternatív programokról és az egyes szaktárgyakban végbemenő változásokról, megújulási folyamatokról*, másrészt

felkészítse a pedagógusokat a helyi programok megvalósításához szükséges munkaszerepekre.

A tanfolyamokról (lásd a mellékelt táblázatokat) az iskolák a PSZM Projekt pályázatainak közzétételével egyidőben – 1992. márciusában, áprilisában – értesültek. A jelentkezéseket a programiroda június 10-ig várta. E határidőre összesen **905**-en pályáztak a meghirdetett tanfolyami helyekre. Valamennyiük jelentkezését elfogadtuk. E jelentkezést azonban többen visszavonták a későbbiekben a megváltozott körülményekre hivatkozva. Ugyanakkor határidőn túl is érkeztek jelentkezések (egyéniek is, illetve pedagógiai intézetek által összegyűjtött jelentkezési lapok), amelyeket szintén elfogadtunk.

A tanfolyamokon – a vezetői programok kivételével – *díjtan* volt a részvétel, ami azt jelentette, hogy a résztvevőknek a programért, segédletekért nem kellett fizetniük. A terembért, előadói díjat stb. szintén a PSZM Projekt fedezte. Külön kérésre – a hallgatók költségére – étkezést és szállást biztosítottunk. S ugyancsak a résztvevőket terhelte az útiköltség és (az iskolát) a helyettesítési díj. És bár a programok jelentős részében a szombatot (néhány esetben a vasárnapot!) is igénybe vették, az eredetileg jelentkezők közül csak **476** fő tudott részt venni a tanfolyamokon. A távolmaradók indokai között elsősorban anyagi fedezetének hiánya szerepelt, és megnehezítette a helyzetüket az is, hogy munkahelyük csak igen kis mértékben – vagy egyáltalán nem – tudott volna az étkezési és szállásköltségükhöz hozzájárulni.

A tanfolyamok *programjára* kiírt pályázatra 1992. június 10-ig **35** pályázat érkezett be. Az 1. alkuratórium e pályázatok közül **16**-ot fogadott el. Ez utóbbiból 6-ot tartott alkalmasnak arra, hogy részben vagy egészében a tervezett programot ráépítse. Több pályázót tanfolyami szakanyagok társszerzőjeként, illetve tanfolyami előadóként foglalkoztatott egy-egy tanfolyami munkacsoport.

Azok az elfogadott és díjazott pályázatok, amelyek nem illeszkedtek szervesen a meghirdetett tanfolyami témákhoz, a jövőben kerül(het)nek felhasználásra.

Azokra a tanfolyami programokra, amelyekre nem érkezett pályázat (illetve nem nyújtottak be elfogadható színvonalú pályázatot), az alkuratórium szakembereket kért fel előadói, tanfolyamvezetői szerepre. Az előadók között számos egyetemi oktató szerepelt, illetve társukként ott találhattunk szaktanácsadókat, gyakorló tanárokat és tanítókat, jogászokat, mérnököket, szerkesztőket és pszichológusokat.

A tanfolyami munkacsoportok (teamek) a *programok kipróbálását* az első tanfolyamokon igen fontosnak tartották. Menet közben elvégezték a szükséges tartalmi korrekciókat, és javaslatot tettek a programok módosítására, a szervezési formák, szerkezeti keretek, módszerek pontosítására. Szándékaink szerint csak azok a programok kerülhetnek majd nyilvánosságra, illetve további felhasználásra, amelyek nemcsak a kitűzött célnak megfelelő, jól értelmezhető tartalmakat hordoznak, hanem az előadók, hallgatók számára *jól használható eszközöket, módszertani leírásokat, színvonalas háttéranyagot és tartalmas irodalomjegyzéket* is tartalmaznak. Az így elkészült *programcsomagok* már e tanév végén megvásárolhatóak lesznek (erről a *Köznevelés és az Iskolakultúra* hasábjain tájékoztatjuk az érdeklődőket) és felhasználhatóvá válnak a helyi tanfolyamokon.

A meghirdetett tanfolyam (21) közül 1992. szeptemberétől, december végéig összesen **17** (féle) valósult meg. Kettő (játéktervező, demonstrációs eszköz-készítő) kellő számú jelentkező hiányában egyelőre nem került megszervezésre; másik kettőnek a programja (tanítási programíró, tanulási programíró) kidolgozás alatt áll.

Néhány programot összevontunk, mint például az önkormányzati vezetők és intézményvezetők helyi programkészítéséről szóló tanfolyamát, mivel az önkormányzati vezetők részéről csekély érdeklődés mutatkozott. Továbbá a napok számát is csökkentettük – a meghirdetethez képest –, mert a NAT körüli problémák miatt a helyi

tantervkészítést nem tudtuk kellő mélységben tárgyalni. A résztvevők a két nap alatt így is *14 alternatív programmal* ismerkedhettek meg. (Az e programokról szóló könyv hamarosan megrendelhető lesz a programirodától.)

Más összevonásokat az alacsony létszám (hanganyagkészítő – állóképszerkesztő – mozgóképszerkesztő) vagy a szorosan összetartozó tematika tett indokoltá (követelménykidolgozó – tantervíró, illetve tankönyvszerkesztő – feladatgyűjteménykészítő – szakmai lektor). Ezekben az esetekben a tanfolyami tematikák úgy alakultak, hogy a *közös és specifikus* jegyek is érvényesülhettek.

Jó néhány tantárgy alternatíváit nem tudtuk bemutatni, mert a jelentkezők létszáma igen alacsony volt. Így a *tanítók* csoportja mellett csak a *magyar nyelv és irodalom, történelem, természettudományos tárgyak* és a *matematika tantárgy* iránt érdeklődő általános iskolai tanárok vehettek részt a meghirdetett kurzusokon. A középiskolai tanárok számára – jelentkezés híján – egyetlen tantárgyból sem tudtunk csoportot szervezni.

A tanfolyamok *időtartama* változó volt. A vezetői és szaktárgyi tájékoztatók két, illetve három naposak voltak, a „Szakmai profizmus a vezetésben” című kurzus 3 hetes, a munkaszerepekre felkészítő tanfolyamok 70-80 órát vettek igénybe.

A tanfolyamok *szerkezete* általában igazodott a tartalomhoz. Ahol a tartalom indokolta, ott a program több szakaszból állt, hogy a hallgatók a *közbülső* időben otthoni feladatokat is elvégezhesenek.

A *munkaformákra* elsősorban a kis csoportok, műhely jellegű tevékenységek voltak jellemzők. Ahol – a téma természete miatt – az ismeretközlés dominált, ott is volt lehetőségük a hallgatóknak az előadókkal való kommunikálásra. Több tanfolyamnak szerves része volt a különböző képességeket fejlesztő *tréning*, vagy a tréning jellegű gyakorlat, foglalkozás.

A *segédleteket, irodalmakat, jegyzeteket* azzal a szándékkal osztották ki az előadók, hogy a tanulás segítése mellett a hallgatók véleményét is megtudják a segédletek használhatóságáról.

A munkaszerepekre felkészítő tanfolyamok résztvevői egyéni munkával bizonyítják, hogy mennyit sajátítottak el a tanultakból. (A legtöbb tanfolyam *záródolgozata* januárban érkezik be a programirodára.)

Mire ez az írás megjelenik, az eredményes munkát végző hallgatók *tanúsítványt* kapnak. Névjegyzéküket közzétesszük, továbbá megküldjük a pedagógiai intézeteknek és a regionális oktatási központoknak avégett, hogy szakértőként, helyi tanfolyamok előadójaként foglalkoztassák őket.

Vezetői tanfolyamok

Meghirdetett programok	Előzetesen jelentkezők létszáma	A tanfolyamon részt vett hallgatók létszáma
Önkormányzati vezetői tanfolyama /101. kód/	14 fő	71 fő
Intézményvezetők tanfolyama /103. kód/	109 fő	
"Szakmai profizmus a vezetésben /103. kód/	84 fő	két csoportban összesen 41 fő

Pedagógusok számára meghirdetett tanfolyamok

Meghirdetett programok	Előzetesen jelentkezők létszáma	A tanfolyamon részt vett hallgatók létszáma
„Alternatívák az egyes szaktárgyak tanításában” /104. kód/ (tanítók, magyar, történelem, matematika, természettudományok ált. isk. tanárai)	170 fő	143 fő
A többi tantárgy általános- és középiskolai tanárai	63 fő	–

Pedagógus munkaszerepre felkészítő tanfolyamok /105. kód/

Meghirdetett programok	Előzetesen jelentkezők létszáma	A tanfolyamon részt vett hallgatók létszáma
Tankönyvszerzők	31 fő	
Tankönyvszerkesztők	15 fő	3 csoportban összesen 50 fő
Feladatgyűjteménykészítők	41 fő	
Szakmai lektorok	8 fő	
Hanganyag-készítők	3 fő	6 fő
Állóképszerkesztők	3 fő	
Mozgóképszerkesztők	9 fő	
Tantervírók		35 fő 27 fő
Követelménykidolgozók	29 fő	
Vizsgáztatók	77 fő	51 fő
Mérési szakemberek	63 fő	2 csoportban, összesen 37 fő
Szaktanácsadók	69 fő	2 csoportban, összesen 34 fő
Iskolaelemzők	37 fő	16 fő
Tanítási programírók	18 fő	megszervezése folyamatban van
Tanítási program készítőik	13 fő	megszervezése folyamatban van
Demonstrációs eszköz-készítők	9 fő	
Játéktervezők	5 fő	

AMBRUSNÉ SZALAI KATALIN
a programiroda külső munkatársa

A PMSZ Projekt 2. alkuratóriumának 1992. évi működése

A PSZM Projekt 2. alkuratóriumának feladatkörébe pedagógiai programok, fakultatív tantárgyi programok és taneszközök fejlesztése, külföldi programok és taneszközök adaptálására kiírt pályázatok elbírálása tartozik. Az alkuratórium munkájában 9 kuratóriumi tag vett részt.

A kuratóriumi tagok munkáját a programiroda képviselője segítette. Az 1992-es évben